

UNIUNEA EUROPEANĂ

Comitetul Regiunilor

RAPORTUL ANUAL PRIVIND SUBSIDIARITATEA 2010

Raportul anual privind subsidiaritatea 2010

CUPRINS

1. INTRODUCERE	2
2. NOUL CADRU JURIDIC ȘI INSTITUȚIONAL	2
2.1 Recunoașterea explicită a nivelurilor local și regional în cadrul Tratatului de la Lisabona ..	2
2.2 Dreptul de a introduce o acțiune în fața Curții de Justiție a UE pentru încălcarea principiului subsidiarității	3
3. MONITORIZAREA DE CĂTRE COR A PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ÎN PROCESUL DE LUARE A DECIZIILOR LA NIVELUL UE.....	4
3.1 Integrarea analizei în materie de subsidiaritate în avizele CoR.....	4
3.1.1 O nouă metodologie pentru pregătirea evaluărilor în materie de subsidiaritate și proporționalitate în avizele CoR	4
3.1.2 Principiul subsidiarității în avizele CoR începând din septembrie 2009.....	5
3.2 Rețeaua de monitorizare a subsidiarității.....	9
3.2.1 Componentă	9
3.2.2 Activitățile RMS	10
4. COR INTEGREAȚĂ CULTURA SUBSIDIARITĂȚII ÎN PROCESUL PRELEGISLATIV	12
4.1 Evaluarea impactului teritorial (EIT)	12
4.2 Planul de acțiune al Rețelei de monitorizare a subsidiarității.....	14
4.1 Relațiile cu parlamentele regionale în contextul sistemului de avertizare rapidă.....	16
4.2 Relațiile cu parlamentele naționale.....	17
4.3 Relațiile cu instituțiile UE	18
4.3.1 Comisia Europeană	18
4.3.2 Parlamentul European	19
5. COMUNICARE ȘI EVENIMENTE	20
5.1 Site-ul internet al RMS.....	20
5.2 Atelierele tematice privind subsidiaritatea	21
6. CONCLUZII GENERALE.....	22

1. INTRODUCERE

Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, la 1 decembrie 2009, rolul instituțional și politic al Comitetului Regiunilor (CoR) în ceea ce privește monitorizarea respectării principiului subsidiarității a fost consolidat. I s-au încredințat CoR noi responsabilități, deschizându-se astfel noi perspective pentru punerea în aplicare a principiului subsidiarității.

Acest prim raport privind subsidiaritatea răspunde necesității CoR de a reflecta cu privire la noul său rol în acest context și de a prezenta perspective pentru viitor. Mai mult, această ediție, 2010, a raportului urmărește să constituie o referință pentru viitoarele rapoarte anuale privind subsidiaritatea.

Acesta se referă la activitățile CoR în domeniul subsidiarității desfășurate în perioada 1 septembrie 2009-31 decembrie 2010¹ și analizează noul lor temei, cadrul juridic și instituțional al subsidiarității creat prin Tratatul de la Lisabona și impactul său asupra CoR (*partea a II-a*).

De asemenea, activitățile de monitorizare a respectării principiului subsidiarității desfășurate de CoR vor fi scoase în evidență și analizate mai îndeaproape. Pot fi identificate două domenii de acțiune principale: integrarea analizei în materie de subsidiaritate în avizele CoR și dezvoltarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității (RMS, partea a III-a) și autoritățile locale și regionale, mai cu seamă din perspectiva *sistemului de avertizare rapidă*.

Vor fi, de asemenea, analizate și prezentate eforturile CoR de integrare a unei culturi a subsidiarității (*partea a IV-a*). Vor fi descrise în special participarea la evaluările impactului teritorial, planul de acțiune al RMS și relațiile cu instituțiile europene, naționale și regionale.

În cele din urmă, vor fi prezentate aspecte legate de comunicare, precum și evenimentele organizate de CoR în ceea ce privește subsidiaritatea (*partea a V-a*).

2. NOUL CADRU JURIDIC ȘI INSTITUȚIONAL

2.1 Recunoașterea explicită a nivelurilor local și regional în cadrul Tratatului de la Lisabona

Tratatul de la Lisabona face referire în mod explicit la faptul că UE trebuie să respecte autonomia locală și regională din statele membre². Mai mult, noua definiție a principiului subsidiarității trimite în mod explicit la dimensiunile locală și regională³, ceea ce înseamnă că UE trebuie să respecte competențele autorităților locale și regionale atunci când propune și adoptă o legislație nouă bazată pe competențe partajate. Ca un corolar al acestor noi obligații juridice, înainte de a propune acte legislative, consultările organizate de Comisia Europeană vor ține seama, acolo unde este cazul, de

¹ Ultimul raport de activitate a fost prezentat Biroului CoR în septembrie 2009, la Uppsala, R/CdR 196/2009 punctul 8 (a).

² A se vedea articolul 4 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

³ A se vedea articolul 5 alineatul (3) din TUE.

dimensiunile regională și locală ale acțiunii preconizate⁴. Totodată, toate proiectele de acte legislative europene trebuie să includă o evaluare a impactului lor potențial, ținând, de asemenea, seama de nivelurile local și regional⁵.

Concluzii cu privire la recunoașterea explicită a nivelurilor local și regional în cadrul Tratatului de la Lisabona

- Nivelurile local și regional și importanța autonomiei locale în procesul european de luare a deciziilor sunt recunoscute pentru prima dată în mod explicit în cadrul juridic al UE.
- În consecință, respectarea principiului subsidiarității a fost consolidată după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

2.2 Dreptul de a introduce o acțiune în fața Curții de Justiție a UE pentru încălcarea principiului subsidiarității

Tratatul de la Lisabona a definit de asemenea un nou context instituțional în ceea ce privește subsidiaritatea și pune la dispoziția CoR un instrument juridic important. De fapt, articolul 8 din Protocolul nr. 2 privind punerea în aplicare a principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat la Tratatul de la Lisabona (denumit, în cele ce urmează, „Protocolul”), stabilește dreptul CoR de a introduce o acțiune în fața Curții de Justiție a UE (CJUE) pentru încălcarea principiului subsidiarității.

Obiectul unei astfel de acțiuni îl constituie anularea unui act legislativ (articolul 289 TFUE) în temeiul subsidiarității. O astfel de acțiune în instanță ar trebui să fie îndreptată împotriva unui act legislativ adoptat în cadrul unui domeniu politic pentru care tratatul prevede consultarea CoR. Acțiunea trebuie introdusă într-un termen de două luni de la publicarea actului legislativ.

Acest drept acordat CoR nu numai că constituie o noutate dintr-un punct de vedere strict juridic, ci și consolidează poziția CoR în procesul de luare a deciziilor la nivel european. Faptul că dispune de această posibilitate puternică îi conferă CoR o voce mai sonoră și mai credibilă, nu doar pentru a apăra dimensiunile locală și regională ale subsidiarității, ci și pentru a reprezenta, alături de parlamentele naționale, „gardianul” principiului subsidiarității în ansamblul său în cadrul UE. Acest nou rol instituțional necesită o monitorizare sporită a subsidiarității la toate etapele procesului de luare a deciziilor la nivelul UE, inclusiv în etapa prelegislativă. Prin urmare, Regulamentul de procedură al CoR a fost adaptat astfel încât să se garanteze că avizele CoR includ în mod sistematic o referire la subsidiaritate⁶. Mai mult, RMS este un instrument adițional cu ajutorul căruia CoR urmărește să-și consolideze rolul de „gardian” al subsidiarității, intensificând activitățile existente și dezvoltând noi astfel de activități, care vor fi prezentate în acest raport.⁷

⁴ A se vedea articolul 2 din Protocol.

⁵ A se vedea articolul 5 din Protocol.

⁶ A se vedea secțiunea 3.1.

⁷ A se vedea secțiunile 3. 2, 4 și 5.

Având în vedere noile sale competențe și responsabilități, este esențial ca CoR să aibă o imagine clară a acestei noi situații și să exploreze modalitățile în care instituțiile UE implicate în procesul de luare a deciziilor apreciază și înțeleg consolidarea principiului subsidiarității, modul în care și-au adaptat sau își vor adopta procedurile în consecință și care ar putea fi perspectivele pentru viitorul CoR - posibilități de cooperare, eventuale neajunsuri și domenii în care s-ar putea opera îmbunătățiri. Astfel, CoR va putea să se adapteze mai bine la noul său rol în contextul subsidiarității.

De aceea, CoR va lansa în 2011 un studiu pe tema „Subsidiaritatea în cadrul instituțional pe mai multe niveluri al Tratatului de la Lisabona”.

Concluzii în ceea ce privește acțiunile în fața Curții de Justiție a UE pentru încălcarea principiului subsidiarității

- Tratatul de la Lisabona conferă CoR rolul de „gardian” al principiului subsidiarității, care nu se limitează la a garanta respectarea competențelor autorităților locale și regionale, ci asigură și respectarea subsidiarității în toate etapele procesului de luare a deciziilor la nivelul UE, în ceea ce privește toate nivelurile de guvernare. Ca urmare a noilor sale prerogative, activitățile CoR de monitorizare a subsidiarității ar trebui să acopere întregul proces de luare a deciziilor de la nivelul UE.

3. MONITORIZAREA DE CĂTRE COR A PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ÎN PROCESUL DE LUARE A DECIZIILOR LA NIVELUL UE

3.1 Integrarea analizei în materie de subsidiaritate în avizele CoR

3.1.1 O nouă metodologie pentru pregătirea evaluărilor în materie de subsidiaritate și proporționalitate în avizele CoR

Noul drept de care beneficiază CoR de a introduce acțiuni în fața Curții de Justiție a UE pentru încălcarea principiului subsidiarității atrage după sine o serie de ajustări în ce privește organizarea internă a CoR. Într-adevăr, pentru a avea un impact cât mai mare, o acțiune a CoR în acest domeniu va trebui să se bazeze pe evaluări ale subsidiarității pregătite cât mai timpuriu posibil în procesul de luare a deciziilor la nivel european.

În consecință, a fost adoptat noul Regulament de procedură al CoR și care a intrat în vigoare la 10 ianuarie 2010. Pe lângă procedura care permite introducerea unei acțiuni în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, prevăzută în prezent la articolul 53, articolul 51 dispune că „Avizele Comitetului cuprind o referință explicită la aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității”. Acest articol este o expresie directă a noii responsabilități a CoR în ceea ce privește supravegherea respectării echilibrului între competențe și ar putea eventual juca un rol și pentru justificarea acțiunilor viitoare în materie de subsidiaritate. El este urmarea și consacrarea unei decizii luate inițial de Birou

în ședința din 2008, de la Dunkirk⁸, și reafirmate în 2009, la Uppsala⁹.

Începând cu 2008, toate analizele elaborate de secretariatele comisiilor CoR pentru raportori trebuie să includă o secțiune consacrată „subsidiarității, proporționalității și procesului «o mai bună legiferare»”, iar acest lucru a devenit și mai sistematic începând din 2010. Pentru a înlesni și standardiza evaluarea care trebuie realizată în acest cadru, Unitatea Subsidiaritate a CoR a întocmit o „grilă de evaluare privind subsidiaritatea și proporționalitatea”, pe baza grilei externe disponibile deja pe site-ul internet al Rețelei de monitorizare a subsidiarității¹⁰. Aceasta este utilizată în prezent de secretariatele comisiilor atunci când elaborează analizele privind subsidiaritatea în cadrul analizei politice puse la dispoziția raportorilor.

Grila include 4 serii de întrebări esențiale bazate pe elementele constitutive ale principiilor subsidiarității și proporționalității în conformitate cu tratatele. Acest instrument urmărește să orienteze evaluarea cu privire la măsura în care inițiativele UE respectă aceste principii.

De asemenea, această grilă trimite secretariatele comisiilor la evaluările de impact realizate de Comisia Europeană. Acestea conțin elemente importante pentru evaluarea respectării principiului subsidiarității de către inițiativele UE¹¹.

Concluzii privind noua metodologie pentru realizarea evaluărilor în materie de subsidiaritate în avizele CoR

- În prezent, la nivel intern, este disponibilă o grilă de evaluare a subsidiarității și a proporționalității, pentru a pune la dispoziția raportorilor CoR evaluări armonizate ale subsidiarității în ceea ce privește inițiativele europene legislative și nelegislative. Aceasta promovează o analiză pas cu pas, care include elemente legate de etapa prelegislativă.
- Un instrument similar este disponibil pentru partenerii RMS¹², pentru a înlesni evaluările cu privire la subsidiaritate realizate de către aceștia și a încuraja o abordare comună a subsidiarității.

3.1.2 Principiul subsidiarității în avizele CoR începând din septembrie 2009

De la intrarea în vigoare atât a Tratatului de la Lisabona, cât și a modificărilor ulterioare ale Regulamentului de procedură al CoR, a fost adoptat un număr mare de avize care permit identificarea unor tendințe în modul în care este abordată subsidiaritatea. Pentru a îngloba rezultatele celor mai

⁸ R/CdR 229/2008 item 8 a).

⁹ Op. cit. în nota 1.

¹⁰ A se vedea <http://www.cor.europa.eu/subsidiarity>, sub titlul „Set de instrumente în domeniul subsidiarității” și secțiunea 3.2.2 a prezentului raport.

¹¹ Este important să se sublinieze faptul că Curtea de Justiție a Uniunii Europene ține, de asemenea, seama de evaluările de impact în acest context. A se vedea cauza C-58/08 *Vodafone și alții*, 8 iunie 2010, JO C 107 din 26.4.2008, p.17

¹² A se vedea secțiunea 3.2.2.

recente analize de acest tip¹³, prezenta analiză se concentrează asupra avizelor adoptate între septembrie 2009 și 31 decembrie 2010.

a. Observații cantitative

Din 64 de avize adoptate¹⁴, 45 includ o referire explicită la punerea în aplicare a principiului subsidiarității, în conformitate cu articolul 51 din Regulamentul de procedură al CoR. Dintre aceste 45 de avize, 12 includ o evaluare explicită a gradului de conformare a inițiativei/inițiativelor UE avute în vedere.

O analiză mai atentă a celor 19 avize care nu includ o astfel de referință scoate în evidență faptul că:

- pentru aproape toate (17), raportorul a primit din partea administrației CoR o analiză politică care cuprindea o secțiune dedicată subsidiarității, proporționalității și procesului „o mai bună legiferare”;
- 6 avize au fost efectiv adoptate înainte de intrarea în vigoare a noului Regulament de procedură;
- 7 avize au fost avize din proprie inițiativă, care abordau aspecte politice mai degrabă generale, nefăcând observații cu privire la inițiative concrete ale UE;
- subiectul unora dintre avize indica faptul că principiul subsidiarității nu are o relevanță semnificativă pentru inițiativa UE avută în vedere (spre exemplu, inițiativele care includeau o dimensiune internațională cum ar fi politica de extindere).

Din totalul de 64 de avize menționate mai sus, 8 priveau propuneri legislative, adică formulau observații cu privire la propuneri de directive sau regulamente. 3 din cele 8 nu includeau o evaluare explicită cu privire la respectarea de către propunere a principiului subsidiarității. Într-unul din cazuri („Propunerea de regulament privind inițiativa cetățenilor”), acest lucru poate fi explicat prin subiectul avizului – în acest caz, actul juridic reprezintă, de fapt, punerea în aplicare directă a unor prevederi specifice ale tratatului, pentru care principiul subsidiarității nu se aplică. Acest lucru este mai puțin evident în celelalte două cazuri; cu toate acestea, pentru unul dintre ele ar trebui remarcat faptul că noul Regulament de procedură nu fusese încă pus în aplicare, iar cel de-al doilea a fost adoptat abia după intrarea în vigoare a Regulamentului de procedură. Având în vedere noile prerogative și responsabilități ale CoR în ceea ce privește monitorizarea subsidiarității, din motive de coerență ar fi indicat să se urmărească o evaluare sistematică cu privire la respectarea principiului subsidiarității de către toate propunerile legislative, exceptându-se cazurile în care problema abordată într-o anumită propunere nu are, în mod clar, relevanță din punct de vedere al subsidiarității

b. Observații calitative

Pe lângă faptul că subsidiaritatea devine un reper sistematic în elaborarea avizelor CoR, analizarea conținutului referințelor cuprinse în acestea ne permite să formulăm următoarele observații.

¹³ Prezentate Biroului CoR la Uppsala, în septembrie 2009, op. cit. în nota 1, p. 2-3.

¹⁴ Pentru informații mai detaliate cu privire la avizele clasificate în funcție de comisiile CoR, a se vedea tabelele din anexa 1.

În niciun aviz nu s-a constatat o încălcare directă a principiului subsidiarității. În legătură cu respectarea principiului proporționalității, un aviz (privind consolidarea coordonării politicilor economice¹⁵) a subliniat problematica sub aspectul proporționalității, astfel cum decurgea din propunerea inițială a Comisiei Europene, privind mijloacele de asigurare a respectării Pactului de stabilitate din partea țărilor din zona euro – cu alte cuvinte, ideea că nerespectarea de către un stat membru ar trebui să ducă la încetarea finanțării în cadrul politicii de coeziune și al politicilor comune privind agricultura și pescuitul – arătând că aceasta contravine întru totul principiului proporționalității și că ar afecta cel mai puternic regiunile rămase în urmă ca dezvoltare, care au nevoie de programe finanțate în comun pentru combaterea handicapurilor lor structurale. În ceea ce privește conceptul „o mai bună legiferare”, în majoritatea avizelor s-a exprimat însă îngrijorarea cu privire la nivelul de consultare sau implicare a autorităților locale și regionale în pregătirea inițiativelor UE.

Fără a pune efectiv sub semnul întrebării respectarea principiului subsidiarității de către inițiativele UE examinate, avizele solicită în mod repetat o mai mare implicare a autorităților locale și regionale în pregătirea noilor politici și a noii legislații, în evaluarea impactului potențial al acestora și în punerea lor în aplicare. Dincolo de obiectivul de a preveni încălcarea principiului subsidiarității, monitorizarea subsidiarității ar reprezenta, așadar, un mod de a promova apariția unor elemente care duc la o modalitate mai bună de a produce reguli și politici.

Îndeosebi în cazul documentelor nelegislative (spre exemplu comunicări și mai ales Cărți verzi de perspectivă), un număr mare de avize încurajează UE să respecte principiul subsidiarității atunci când transpune acțiunile preconizate în propuneri legislative și subliniază dificultatea de a evalua impactul potențial al măsurilor al căror conținut și natură juridică rămân încă de clarificat. Acest lucru tinde să arate că monitorizarea subsidiarității nu se încheie odată cu adoptarea avizelor, ci că ar putea deschide calea către o posibilă evaluare de impact.

Obligația ca fiecare proiect de act legislativ european să cuprindă „o fișă detaliată care să permită evaluarea conformității cu principiile subsidiarității și proporționalității” este prin urmare semnificativă pentru rolul CoR de „gardian” al subsidiarității. Mai mult, „fișa menționată anterior ar trebui să cuprindă elemente care să permită evaluarea impactului financiar al proiectului în cauză și, în cazul unei directive, evaluarea implicațiilor acesteia asupra reglementărilor care urmează să fie puse în aplicare de statele membre, inclusiv asupra legislației regionale, după caz.” În cele din urmă, ar trebui să se țină seama, totodată, de orice sarcină administrativă sau financiară „care revine (...) autorităților regionale sau locale (...)”¹⁶. Cerința ca avizele să includă astfel de elemente necesită ca secretariatele comisiilor CoR și raportorii să aibă acces la noi surse de informație, pentru a evalua în mod adecvat o inițiativă legislativă sau politică europeană sub aspectul subsidiarității și proporționalității.

¹⁵ R/CdR 224/2010, privind COM(2010) 250 și COM(2010) 367.

¹⁶ Articolul 5 din Protocol.

În ședința sa de la Uppsala, Biroul¹⁷ a subliniat faptul că observațiile CoR privind subsidiaritatea și proporționalitatea nu sunt destul de detaliate și pot fi rareori susținute de date concrete. De atunci s-au realizat progrese, odată cu dezvoltarea consultărilor realizate de RMS¹⁸, fie direct, odată cu pregătirea unui aviz al CoR, fie în contextul unei evaluări de impact realizate de Comisia Europeană. În orice caz, concluziile acestor consultări sunt prezentate raportorilor ca parte din materialul de informare pregătit în vederea elaborării avizelor. De-a lungul perioadei examinate, raportorilor le-au fost puse la dispoziție rezultatele a opt astfel de consultări.

Pe lângă analiza formei și a conținutului evaluărilor în materie de subsidiaritate incluse în avizele CoR, este importantă monitorizarea îndeaproape a inițiativelor UE. Monitorizarea evoluției inițiativelor UE, în general, și a modului în care se ține seama de punctele de vedere ale CoR, în special în etapele ulterioare ale procesului de luare a deciziilor la nivel european sunt esențiale: este ușor de imaginat cazul unui proiect de act legislativ care ar suferi modificări substanțiale după consultarea inițială a CoR și ar da apoi naștere la discuții în ceea ce privește subsidiaritatea. O monitorizare îndeaproape și proactivă a procesului legislativ, în conformitate cu cerințele Regulamentului de procedură, ar asigura o monitorizare și mai detaliată a subsidiarității.

Concluzii privind tratarea principiului subsidiarității în avizele CoR începând din septembrie 2009

- Evaluarea respectării principiului subsidiarității de către propunerile legislative ale UE devine în mod sistematic parte integrantă a avizelor CoR. În avizele CoR privind documente ale UE fără caracter legislativ se ține seama tot mai mult de dimensiunile legate de subsidiaritate, proporționalitate și „o mai bună legiferare”.
- Niciun aviz nu a constatat o încălcare directă a principiului subsidiarității. Un aviz a identificat o potențială încălcare a principiului proporționalității în propunerile Comisiei Europene privind consolidarea coordonării politicilor economice¹⁹ Cu toate acestea, în majoritatea avizelor au fost exprimate preocupări în ceea ce privește consultarea sau implicarea autorităților locale și regionale în elaborarea inițiativelor UE.
- Credibilitatea evaluărilor subsidiarității realizate de CoR ar crește dacă ar exista informații mai concrete cu privire la impactul potențial al măsurilor propuse la nivel local și regional. Acest lucru s-ar putea îmbunătăți prin consultări ale autorităților locale și regionale prin intermediul rețelelor CoR, începând cu RMS, dar și prin furnizarea de informații în proiectele de acte legislative ale UE, în conformitate cu articolul 5 din Protocol. CoR trebuie, de asemenea, să dezvolte activitatea de monitorizare a subsidiarității în procesul legislativ al UE după elaborarea avizelor.

¹⁷ Op. cit. în nota 1, p. 2.

¹⁸ A se vedea secțiunile 3.2, 2 și 4.1 ale prezentului raport.

¹⁹ A se vedea secțiunea 3.1.2.(b) de mai sus.

3.2 Rețeaua de monitorizare a subsidiarității

Rețeaua de monitorizare a subsidiarității (RMS) a fost lansată în aprilie 2007 ca instrument tehnic consultativ menit să sprijine activitățile politice ale CoR. Biroul CoR a numit un coordonator pentru RMS în 2010; este vorba despre prim-vicepreședintele CoR, dl Valcárcel Siso.

3.2.1 Componentă

Situația actuală

Numărul membrilor RMS a depășit nivelul dublu față de cel de la lansarea sa.

La 31 decembrie 2010, această rețea cuprindea **113 parteneri (a se vedea anexa 2):**

- 27 de parlamente sau adunări care reprezintă regiuni cu competențe legislative;
- 21 de guverne sau organisme executive care reprezintă regiuni cu competențe legislative;
- 32 de autorități locale sau regionale fără competențe legislative;
- 26 de asociații ale autorităților locale sau regionale;
- Pe lângă categoriile care au fost redefinite de Birou la Uppsala în septembrie 2009²⁰, printre partenerii rețelei se numără, de asemenea, patru delegații naționale ale CoR și trei parlamente naționale (a se vedea lista partenerilor în anexă).

Din septembrie 2009 au aderat 20 de parteneri: 2 parlamente regionale (adunările regionale din Friuli-Venezia Giulia, IT, și Irlanda de Nord, UK), 2 guverne regionale (Murcia, ES, și Abruzzi, IT), 9 asociații ale autorităților administrative locale (2 europene, 7 naționale), 6 autorități locale sau regionale individuale fără competențe legislative și Consiliul Federal din Austria (*Bundesrat*).

Cu o singură excepție (Estonia), rețeaua include parteneri din toate statele membre ale UE. Noile state membre ale UE sunt totuși încă subreprezentate. Autoritățile locale și regionale din Spania, Germania, Austria și Italia sunt cele mai bine reprezentate.

Biroul a adoptat la Uppsala o nouă procedură mai rapidă de aderare a noilor membri. Astfel, în prezent, președintele și prim-vicepreședintele CoR iau decizii împreună în ceea ce privește candidaturile, care le sunt prezentate împreună cu o evaluare tehnică realizată de Secretariat, și informează apoi candidații cât mai curând posibil, printr-o scrisoare, în legătură cu rezultatul evaluării candidaturii lor. Biroul ratifică anual componența rețelei.

Evoluția și ultimele aderări

Biroul CoR a uniformizat treptat criteriile și categoriile de aderare prin adoptarea, la Uppsala²¹, a unor orientări în acest sens.

²⁰ R/CdR 196/2009 punctul 8b), p.7.

²¹ Op. cit. în nota 20.

În cadrul acestor orientări, în decembrie 2010, președintele și prim-vicepreședintele CoR au lansat un apel specific la candidaturi adresat parlamentelor și guvernelor regiunilor cu competențe legislative, în conformitate cu procedura adoptată la Uppsala.

În momentul lansării apelului la candidaturi, 27 de parlamente regionale erau deja membre ale rețelei, iar asociația reprezentativă a acestora, CALRE, era membru de sine stătător (a se vedea, de asemenea, punctul VI.B.).

Concluzii privind componența RMS

- Noua procedură de aderare definită în urma ședinței Biroului de la Uppsala s-a dovedit a fi foarte eficientă, clară și utilă. Cererile de aderare pot fi tratate rapid, fapt deosebit de apreciat de noii candidați.
- Apelul la candidaturi lansat în decembrie 2010 în atenția regiunilor cu competențe legislative produce deja rezultate. În același timp, sunt consolidate relațiile cu asociațiile parlamentelor și guvernelor regionale, CALRE și RELEG.

3.2.2 Activitățile RMS

Consultări specifice

În conformitate cu deciziile Biroului de la Dunkirk și Uppsala, grație RMS, raportorii CoR pot realiza consultări specifice în ceea ce privește subsidiaritatea și proporționalitatea, care se pot baza pe o grilă standard de evaluare²² sau pe chestionare personalizate care sunt transmise partenerilor relevanți din rețea. Trebuie subliniat faptul că această grilă este disponibilă pentru partenerii RMS și, în general, pentru publicul larg prin intermediul site-ului internet al RMS. Acest instrument, care a fost recent adaptat la noile prevederi ale Tratatului de la Lisabona, s-a dovedit a fi foarte util și a constituit o sursă de inspirație pentru Comisia Europeană pentru orientările sale privind evaluarea de impact, adoptate în ianuarie 2009²³.

Pe baza rezultatelor consultării, un scurt raport de sinteză este înaintat raportorilor înainte ca aceștia să-și prezinte proiectul de aviz. Raportorii își pot da acordul pentru publicarea raportului pe site-ul internet al rețelei și pe portalul TOAD al CoR și pentru distribuirea acestuia membrilor comisiei CoR relevante, la ședința corespunzătoare. Până în prezent, raportorii și-au exprimat sistematic acordul pentru ca rapoartele să fie distribuite în acest mod.

Din septembrie 2009, au fost organizate șase consultări cu temă specifică, în cadrul cărora s-au primit 46 de contribuții. Prima a avut ca temă Strategia UE pentru tineret²⁴, dosar pentru care a fost raportor

²² A se vedea mai sus, secțiunea 3.1.1.

²³ A se vedea SEC(2009) 92 din 15.1.2009, citat în Raportul Comisiei privind subsidiaritatea și proporționalitatea (al 16-lea raport privind o mai bună legiferare pentru anul 2008), COM(2009) 504 final.

²⁴ COM(2009) 200

dl Anton Rombouts (PPE-NL), membru al CoR. La sfârșitul lui 2009 a fost lansată o consultare specifică privind Comunicarea Comisiei Europene intitulată „Planul de acțiune privind mobilitatea urbană”²⁵, pentru care a fost numit raportor Sir Albert Bore, membru al CoR.

Între noiembrie 2009 și ianuarie 2010 s-a desfășurat o consultare a RMS privind *aplicarea și eficacitatea Directivelor EIA și SEA*²⁶, pentru care a fost numit raportor dl Macario Correia (PT-PPE), membru al CoR. Ca o continuare a acestui exercițiu și în contextul colaborării sale cu Comisia Europeană, în iulie 2010, RMS a anunțat pe site-ul său internet lansarea de către Comisie a unei consultări a părților interesate privind revizuirea Directivei EIA.

În iulie 2010, dl Adam Banaszak (PL-AE) a hotărât să consulte RMS cu privire la Avizul din proprie inițiativă al CoR privind *rolul autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a strategiei în materie de sănătate pentru perioada 2008-2013*²⁷, pentru care a fost numit raportor al CoR.

Dl Konstantinos Tatsis (EL-PPE) a solicitat RMS consultarea specifică privind *consolidarea coordonării politicilor economice*²⁸, iar în decembrie 2010 a fost lansată o consultare specifică privind *siguranța rutieră*²⁹, pentru care a fost numit raportor dl Johan Sauwens (BE-PPE), membru al CoR.

În urma experienței acumulate în perioada analizată, se poate deduce că consultările specifice se confruntă cu două constrângeri majore în ceea ce privește colectarea unui număr mai mare de contribuții: termenele scurte pentru primirea contribuțiilor din partea partenerilor RMS și lipsa unui program de lucru al rețelei care să le permită partenerilor RMS să prevadă ce consultări vor avea loc în decursul anului. Odată ce un raportor al CoR este numit, acesta dispune de posibilitatea de a prezenta o temă de consultare Rețelei de monitorizare a subsidiarității. Raportul consultării trebuie să fie gata cu o săptămână înainte ca raportorul să prezinte primul său document de lucru comisiei competente. Din acest motiv, numeroși parteneri ai RMS nu reușesc să-și trimită contribuțiile în timp util. Stabilirea unor termene mai lungi ar contribui cu siguranță la creșterea numărului de contribuții primite.

Pe de altă parte, consultările sunt anunțate doar atunci când raportorul competent și-a exprimat acordul, adică cu câteva zile înainte de lansarea lor. În acest context, partenerii RMS nu sunt pregătiți, iar consultările nu se bucură de o publicitate adecvată.

Aceste două constrângeri majore ar putea fi soluționate dacă s-ar defini un program de lucru pentru RMS și s-ar extinde termenele de primire a contribuțiilor de la 8 la 12 săptămâni. Cu toate acestea, considerentele prezentate trebuie puse în balanță cu necesitatea de permite includerea la timp a rezultatelor consultării prin RMS în activitatea raportorilor.

25 COM(2009) 490

26 COM(2009) 378 și COM(2009) 469. EIA: evaluarea impactului asupra mediului. SEA: evaluarea strategică de mediu

27 COM(2007) 630

28 COM(2010) 250 și COM(2010) 367

29 COM (2010) 389 - Raportul privind această consultare este accesibil pe site-ul internet al Rețelei de monitorizare a subsidiarității

Contribuțiile deschise (consultările deschise)

Partenerii din cadrul rețelei și-au prezentat, de asemenea, punctele de vedere privind subsidiaritatea și proporționalitatea prin intermediul contribuțiilor deschise. Toate contribuțiile primite sunt încărcate pe site-ul RMS și trimise secretariatului comisiei CoR relevante.

În acest context, Avizul din proprie inițiativă al CoR privind reducerea analfabetismului funcțional, pentru care a fost numită raportor dna Lacombe (FR-PSE), a primit 3 contribuții din partea partenerilor rețelei.

Trebuie subliniat faptul că, în urma intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, s-a constatat o creștere a interesului față de consultările deschise. De fapt, anumiți parteneri din cadrul rețelei, în special parlamentele naționale și regionale în cadrul sistemului de avertizare rapidă, și-au sporit activitatea în ceea ce privește analiza subsidiarității și au aflat, de asemenea, că RMS poate constitui o modalitatea perfectă de a-și face publică analiza privind subsidiaritatea. RMS a primit, în total, 20 de contribuții deschise, care privesc 16 inițiative ale UE.

Concluzii privind consultările specifice și cele deschise

- Consultările specifice constituie un mijloc excelent pentru ca raportorii CoR să aibă acces direct la date cantitative și calitative de la partenerii din rețea, permițându-le să evalueze în ce măsură o anumită inițiativă a UE respectă principiile subsidiarității și proporționalității.
- Consultările specifice constituie un mijloc excelent pentru ca raportorii CoR să aibă acces direct la date cantitative și calitative de la partenerii din rețea, permițându-le să evalueze în ce măsură o anumită inițiativă a UE respectă principiile subsidiarității și proporționalității.
- Pentru a spori participarea la consultări, se va prezenta Biroului un program de lucru pentru RMS în luna martie 2011. Acesta identifică o serie de dosare care ar putea fi interesante din punct de vedere al subsidiarității și care ar putea astfel face obiectul unor consultări în decursul anului.

4. COR INTEGREAȚĂ CULTURA SUBSIDIARITĂȚII ÎN PROCESUL PRELEGISLATIV

4.1 Evaluarea impactului teritorial (EIT)

Evaluările de impact (EI) reprezintă un instrument esențial pentru „o mai bună legiferare”, iar implicarea CoR va contribui în mod semnificativ la realizarea unui cadru de reglementare mai clar și mai eficient, grație valorii adăugate a punctelor de vedere locale și regionale specifice. Această valoare adăugată a fost recunoscută ca o prioritate în *Acordul de cooperare între Comisia Europeană și Comitetul Regiunilor*³⁰, care menționează în mod explicit participarea CoR la exercițiile de EI efectuate de Comisie.

³⁰ R/CdR 86/2007 punctul 3 a)

În urma deciziei adoptate de Birou la ședința de la Dunkirk, CoR intenționează să realizeze exerciții de evaluare a impactului teritorial „pe baza unor dosare specifice, care vor fi identificate în conformitate cu punctul 8 din Acordul de cooperare dintre Comisia Europeană și CoR”³¹. Ca atare, contribuțiile CoR la evaluări specifice ale impactului teritorial reflectă contribuția tehnică a părților interesate de la nivel local și regional și poate constitui o sursă prețioasă de informații pentru membrii CoR, precum și pentru toate părțile interesate.

Grație participării lor la RMS, autoritățile locale și regionale pot să-și exprime punctele de vedere cu privire la viitoarele inițiative ale UE înainte de începerea procesului legislativ. Acest mecanism contribuie la evitarea conflictelor în ceea ce privește respectarea principiului subsidiarității la o etapă foarte timpurie a procesului prelegislativ.

În 2009, CoR și Comisia Europeană au inițiat cooperarea cu privire la evaluările de impact. Ca primă etapă, în martie 2009, a fost realizat un test-pilot, în conexiune cu o *inițiativă a Comisiei privind reducerea inegalităților din domeniul sănătății*³².

La sfârșitul lui octombrie 2009, a fost lansat un al doilea test-pilot privind o viitoare *Directivă privind calitatea apei destinate consumului uman și de înlocuire a Directivei Consiliului 98/83/CE*.

În 2010, CoR a lansat o consultare privind impactul teritorial al Strategiei UE în domeniul biodiversității post-2010. Consultarea a fost realizată prin intermediul următoarelor platforme ale CoR: RMS, Platforma UE2020 și Grupul de experți privind GECT. Toate contribuțiile primite, alături de un raport privind consultarea, au fost trimise Comisiei Europene la 10 noiembrie 2010³³.

Aceste activități s-au dovedit a fi utile, deoarece au sensibilizat funcționarii din cadrul CE în ceea ce privește importanța necesității de a ține seama de perspectiva locală și regională în cadrul analizelor lor. Secretarul general al Comisiei Europene, dna Catherine Day, a adresat o scrisoare tuturor directorilor generali ai acestei instituții pentru a-i încuraja să contacteze Comitetul Regiunilor, afirmând că „în ambele cazuri, serviciile Comisiei au fost de părere că cooperarea cu Comitetul a fost eficace, iar rezultatele utile”³⁴.

31 Op. cit. în nota 8

32 Comunicarea „Solidaritatea în domeniul sănătății: reducerea inegalităților din domeniul sănătății în UE”, o inițiativă comună a DG SANCO și DG EMPL [2009/SANCO+/031].

33 Analiza răspunsurilor la consultarea CoR – Evaluarea impactului teritorial al Strategiei UE în domeniul biodiversității post-2010 (*Analysis responses of CoR survey – Assessment of Territorial Impacts of the EU Post-2010 Biodiversity Strategy*) http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/SiteCollectionDocuments/order%203075_biodiversity%20survey_FINAL_with%20changes.pdf

34 Scrisoarea din 8 martie 2010 (SG C2 AK/lb)

Concluzii privind evaluarea impactului teritorial

- Consultările realizate în cadrul evaluărilor de impact reprezintă pentru autoritățile locale și regionale o modalitate excelentă pentru ca punctul lor de vedere să fie luat în considerare de Comisia Europeană încă de la etapa prelegislativă.
- Grație rețelelor sale, CoR contribuie la difuzarea unei culturi a subsidiarității în faza prelegislativă, prin evaluări ale impactului teritorial. Prin extinderea bazei de consultare a RMS, CoR își va consolida credibilitatea și ar putea deveni un partener privilegiat pentru relațiile dintre Comisia Europeană și autoritățile locale și regionale în această etapă prelegislativă.

4.2 Planul de acțiune al Rețelei de monitorizare a subsidiarității.

Ca urmare a celei de-a 4-a Conferințe privind subsidiaritatea, care a avut loc în mai 2009, la Milano, președintele și prim-vicepreședintele CoR au invitat membrii rețelei să participe la primul plan de acțiune al rețelei³⁵.

Așa cum au declarat președintele și prim-vicepreședintele Biroului în septembrie 2009³⁶, la Uppsala, scopul acestui plan de acțiune este de a identifica experiențele și cele mai bune practici în ceea ce privește punerea în aplicare a principiului subsidiarității în regiunile și orașele Europei. Acesta completează activitatea RMS și analizează, din punctul de vedere al subsidiarității, o serie de domenii politice europene.

Valoarea adăugată a acestui plan de acțiune a fost scoasă în evidență de decizia luată de Birou în ședința de la Uppsala: „(...) Gruparea voluntară a partenerilor cu interese similare poate contribui la crearea unei baze de consultare specializate și bine identificate, care ar fi mai ușor de utilizat în momentul lansării unei activități specifice a rețelei”³⁷.

În conformitate cu anunțul făcut de Birou în ședința sa de la Uppsala, planul de acțiune a fost împărțit în piloni corespunzători domeniilor politice în care punerea în aplicare a principiului subsidiarității este considerată a fi deosebit de importantă și în care există exemple de bune practici la nivelul autorităților locale și regionale. Domeniile politice alese pentru acest prim plan de acțiune sunt: integrarea imigranților, combaterea schimbărilor climatice, politicile și drepturile sociale, politica în domeniul sănătății și inovarea. În cadrul fiecărui domeniu politic, grupurile de lucru au selectat teme specifice pe baza cărora să lucreze.

Rapoartele grupurilor de lucru vor analiza modul în care competențele sunt partajate între diferitele niveluri în domeniul politic respectiv, vor prezenta cele mai bune practici de la nivel local și regional care oferă o viziune practică asupra punerii în aplicare a principiului subsidiarității și vor formula o

³⁵ Scrisoarea din 29 iunie 2009, PCab/EG/JB/ff/D/1808/2009

³⁶ Op. cit. în nota 20, pp. 9-10

³⁷ Op. cit. în nota 20

serie de concluzii și propuneri politice, îndeosebi în ceea ce privește partajarea competențelor în domeniul politic avut în vedere. Fiecare raport are o secțiune consacrată principiului subsidiarității, în care membrii grupurilor de lucru își expun punctele de vedere și reflecțiile cu privire la subsidiaritate în legătură cu tema specifică abordată.

Un prim grup de lucru, prezidat de Guvernul regional al Țării Bascilor, s-a concentrat asupra „*inovării sociale*”. Alți membri ai acestui grup de lucru au fost voievodatul Marea Polonie, Flandra și regiunea Veneția. Doi dintre membrii acestui grup (voievodatul Marea Polonie și guvernul basc) au participat, de asemenea, la atelierul tematic privind subsidiaritatea, care a avut loc cu ocazia Zilelor porților deschise (*Open Days*)³⁸.

Cel de-al doilea grup, prezidat de Guvernul regional al landului Vorarlberg, a abordat tema „*Implicarea publicului în soluții durabile din punct de vedere energetic*”. Ceilalți membri ai acestui grup de lucru sunt următorii parteneri ai RMS: guvernul regional basc, orașul Göteborg, comuna Erlangen și rețeaua comunelor din regiunea Twente, reprezentată de comuna Hengelo.

Cel de-al treilea grup de lucru a analizat tema „*Integrarea imigranților în zonele urbane*” și a fost prezidat de parlamentul catalan. Alți membri ai acestui grup de lucru au fost Asociația Autorităților Locale din Finlanda, Asociația Orașelor și Comunelor din Germania și comuna Patras. Asociația Regiunilor și Autorităților Locale din Suedia (SALAR) și Uniunea Provinciilor din Italia și-au exprimat, de asemenea, interesul față de acest grup și au urmărit lucrările sale, fără a avea posibilitatea să participe activ, având în vedere lipsa resurselor. Având în vedere posibilitatea de a corela activitatea acestui grup de lucru cu activitatea consultativă a CoR și în perspectiva evaluării de impact a Comisiei Europene în acest domeniu preconizată pentru 2011, există posibilitatea ca grupul să continue să lucreze pe această temă și în 2011.

Un al patrulea grup de lucru constituit în baza planului de acțiune a fost prezidat de Regiunea Lombardia și s-a concentrat asupra „*inegalităților din domeniul sănătății*”. Membri ai acestui grup de lucru au fost Regiunea Valencia, Asociația Autorităților Locale din Finlanda și regiunea suedeză Västra Götaland. Inegalitățile din domeniul sănătății reprezintă o temă abordată de CoR în mai multe contexte diferite³⁹.

Cel de-al cincilea grup de lucru s-a concentrat asupra „*combaterii sărăciei*” și a fost prezidat de Arco Latino. Ceilalți membri ai acestui grup de lucru au fost: voievodatul Marea Polonie, regiunea Veneția și Uniunea Comunelor din Cipru. Anul european pentru combaterea sărăciei a oferit grupului de lucru privind politicile și drepturile sociale un excelent context pentru a se concentra asupra acestei teme.

Rezultatele activității grupurilor de lucru vor fi prezentate la următoarea Conferință privind subsidiaritatea, care va avea loc la 21 martie 2011. Această conferință urmează să reunească toți

38

A se vedea și secțiunea 5.2.

39

Mai întâi, CoR a participat la evaluarea impactului teritorial al unei inițiative a Comisiei Europene privind inegalitățile din domeniul sănătății. Un raport final cu privire la această consultare a fost trimis Comisiei Europene în luna mai 2009. După ce Comisia Europeană și-a publicat propunerea în acest domeniu, în octombrie 2009, CoR a publicat un aviz pe această temă, al cărui raportor a fost dl Dave Wilcox (UK-PSE).

participanții la planul de acțiune și să ofere o ocazie de a prezenta rezultatele activității lor, așa cum s-a propus în urma ultimei ediții a Conferinței privind subsidiaritatea, care a avut loc la Milano.

Concluzii privind planul de acțiune al RMS

- Primul plan de acțiune al RMS a fost pus în aplicare, iar rezultatele vor fi prezentate la următoarea Conferință privind subsidiaritatea.
- Planul de acțiune a răspuns obiectivelor definite în cadrul deciziei adoptate de Birou la Uppsala:
 - prin crearea unei baze de expertiză în cadrul rețelei, care ar putea fi utilizată **pentru consultări specializate** legate de activitățile rețelei;
 - prin furnizarea de exemple concrete în materie de punere în aplicare a principiului subsidiarității în diverse domenii politice, planul de acțiune putând fi astfel utilizat ca o sursă suplimentară de informații și idei care pot veni în sprijinul avizelor CoR și pot contribui la atelierele tematice privind subsidiaritatea.
- Cel de-al doilea plan de acțiune al RMS va fi anunțat cu ocazia următoarei Conferințe privind subsidiaritatea.

4.1 Relațiile cu parlamentele regionale în contextul sistemului de avertizare rapidă

Sistemul de avertizare rapidă (SAR)⁴⁰ a fost instituit prin Tratatul de la Lisabona și implică pentru prima oară parlamentele naționale în procesul legislativ al UE, în sensul că acestea pot emite avize motivate cu privire la eventuala încălcare a principiului subsidiarității de către un proiect legislativ al UE. În acest cadru, „după caz, fiecărui parlament național sau fiecărei camere a unui parlament național îi revine sarcina de a consulta parlamentele regionale cu competențe legislative.”⁴¹

Această posibilă implicare în SAR reprezintă o chestiune care preocupă mai multe parlamente regionale cu atribuții legislative, care analizează modalitățile în care și-ar putea adapta structurile pentru a beneficia pe deplin de noile lor prerogative în ceea ce privește subsidiaritatea. În acest context, reprezentanți ai mai multor parlamente regionale care sunt membre ale Rețelei de monitorizare a subsidiarității au cerut orientări și sfaturi privind modul în care ar trebui să-și adapteze structurile interne și să emită la timp analizele cu privire la subsidiaritate.

În cadrul activităților Comisiei CIVEX, s-a decis lansarea unui studiu cu privire la rolul parlamentelor regionale în cadrul SAR. În speță, reprezentanți ai Adunării Naționale a Țării Galilor, ai Adunării Legislative a Regiunii Extremadura și ai Parlamentului Statului Bavaria și-au exprimat interesul pentru rezultatele acestui studiu și pentru activitățile RMS în acest domeniu. Obiectivul acestui studiu, desfășurat de Institutul European de Administrație Publică (EIPA, Barcelona), este de a oferi informații pentru partenerii din cadrul RMS și pentru toate celelalte parlamente regionale cu atribuții legislative cu privire la rolul pe care l-ar putea juca în contextul noului SAR, precum și de a analiza

⁴⁰ A se vedea și secțiunea următoare.

⁴¹ Articolul 6 din Protocol

cum și-ar putea îmbunătăți RMS funcționarea în beneficiul membrilor pe care-i preocupă acest mecanism. Studiul conține o descriere completă a mecanismelor instituite la nivel național și regional în cele opt state membre care au parlamente regionale cu atribuții legislative (AT, BE, DE, ES, FI, IT, PT, UK), precum și descrierea canalelor de informare și a mecanismelor de coordonare dintre aceste niveluri și instituțiile UE. De asemenea, acesta cuprinde o selecție de exemple de bune practici existente deja în acest domeniu.

Rezultatele studiului, care urmează a fi prezentate la cea de-a cincea Conferință privind subsidiaritatea, vor contribui la adaptarea structurii și funcționării RMS:

Ca reacție la rezultatele studiului, s-ar putea avea în vedere și crearea, în viitorul apropiat, pe site-ul internet al RMS a unei baze de date specifice, adaptate la necesitățile parlamentelor regionale în contextul SAR („REGPEX”). O astfel de bază de date ar putea funcționa ca echivalent al site-ului internet IPEX, folosit de parlamentele naționale pentru a face schimb de informații cu privire la inițiative UE, inclusiv în privința chestiunilor legate de subsidiaritate.

Concluzii privind relațiile cu parlamentele regionale

- Unele parlamente regionale cu atribuții legislative care sunt partenere ale RMS și-au exprimat dorința de a primi anumite orientări din partea RMS cu privire la verificările subsidiarității pe care trebuie să le execute în virtutea SAR.
- În viitorul apropiat ar putea deveni operațională o bază de date adaptată necesităților parlamentelor regionale, REGPEX. Această bază de date ar facilita schimbul de informații și comunicarea dintre parlamentele regionale în contextul SAR.
- Noul program de lucru al RMS va identifica o sumă de dosare care ar putea face obiectul unui control al subsidiarității în temeiul SAR. RMS ar putea lansa analize-test pe dosarele identificate.
- În cadrul SAR, se consolidează relațiile cu CALRE și membrii acesteia.

4.2 Relațiile cu parlamentele naționale

Rolul parlamentelor naționale în monitorizarea subsidiarității a fost consacrat în Tratatul de la Lisabona. În termeni concreți, noul SAR pune parlamentele naționale în prima linie a procesului de evaluare a respectării de către proiectele legislative ale UE a principiului subsidiarității.

Studiul cu privire la rolul parlamentelor regionale în cadrul SAR menționat mai sus include o întreagă secțiune dedicată parlamentelor naționale și relațiilor dintre acestea și parlamentele regionale în contextul SAR. Conform rezultatelor studiului, au fost stabilite și vor continua contactele sistematice și schimburile de informații cu mai multe parlamente naționale.

Concluzii privind relațiile cu parlamentele naționale

- Parlamentele naționale se află în prima linie a procesului de monitorizare a respectării principiului subsidiarității în contextul SAR.
- Identificarea procedurilor folosite de parlamentele naționale pentru consultarea cu parlamentele regionale în cadrul SAR reprezintă o prioritate pentru RMS.

4.3 Relațiile cu instituțiile UE

4.3.1 Comisia Europeană

Comisia Europeană a făcut în mod curent referire la activitățile CoR de monitorizare a subsidiarității în rapoartele sale anuale cu privire la „O mai bună legiferare” și la aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității⁴². Începând cu cel de-al 14-lea raport „O mai bună legiferare”⁴³, Comisia a făcut referire în mod direct la activitățile RMS a CoR, în paralel cu activitățile referitoare la subsidiaritate ale celorlalte părți implicate, cum ar fi parlamentele naționale⁴⁴.

La 5 mai 2010, CoR a transmis Comisiei Europene contribuția sa, care a fost utilizată în cadrul raportului Comisiei privind subsidiaritatea și proporționalitatea pe 2009⁴⁵. Contribuția ia în considerare toate activitățile desfășurate de RMS în 2009, ca și majoritatea activităților relevante legate de monitorizarea subsidiarității din cadrul CoR.

În plus, începând din 2009, rețeaua a participat la trei exerciții de evaluare a impactului (EI) efectuate de Comisia Europeană⁴⁶.

Așa cum prevede acordul de cooperare⁴⁷ dintre cele două instituții, prin intermediul RMS, CoR sprijină cu regularitate activitățile Comisiei Europene în faza prelegislativă. În mod concret, RMS a colaborat cu Comisia prin anunțarea unor consultări publice și redirecționarea acestora către autoritățile locale și regionale (ALR). Această colaborare s-a bucurat deja de aprecieri pozitive și în viitor va crește, foarte probabil, în intensitate.

⁴² Rapoarte întocmite în conformitate cu articolul 9 din Protocol.

⁴³ COM(2007) 286 fin

⁴⁴ A se vedea, de exemplu, cel de-al 15-lea raport „O mai bună legiferare”, COM(2008) 586 final.

⁴⁵ COM(2010) 547 final, Raport al Comisiei privind subsidiaritatea și proporționalitatea (al 17-lea raport privind o mai bună legiferare pentru anul 2009)

⁴⁶ A se vedea partea 4.

⁴⁷ R/CdR 86/2007 punctul 3 (a)

Concluzii privind relațiile cu Comisia Europeană

- Cooperarea cu Comisia Europeană prin participarea CoR la exerciții de EI va fi dezvoltată și îmbunătățită în continuare, în conformitate cu acordul de cooperare, urmând să includă.
- contribuția CoR la raportul anual al Comisiei privind o mai bună legiferare.

4.3.2 Parlamentul European

În urma intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Parlamentul European și-a adaptat Regulamentul de procedură astfel încât să poată lua în considerare, de acum înainte, avizele CoR care se opun unor proiecte de acte legislative UE în temeiul încălcării principiului subsidiarității⁴⁸. Conform acestui articol, avizele menționate vor fi transmise comisiilor parlamentare relevante, putând fi folosite ca bază pentru recomandări care să fie supuse la vot înainte de încheierea primei lecturi.

În urma introducerii modificărilor mai sus menționate, referirile la subsidiaritate conținute în avizele CoR vor ține cont de faptul că acestea vor fi studiate și analizate în detaliu de Parlamentul European. De asemenea, CoR va urmări și va analiza monitorizarea în materie de subsidiaritate efectuată de Parlamentul European⁴⁹.

Extinderea procedurii de codecizie în temeiul Tratatului de la Lisabona a sporit numărul cazurilor în care Parlamentul European colegiferează. În acest scenariu, este foarte important ca Parlamentul să identifice corect distribuția competențelor existentă în statele membre pentru un anumit domeniu politic. Împreună cu Parlamentul European, CoR ar putea explora posibilitatea de a solicita Comisiei Europene să identifice dosarele care au potențialul de a afecta competențele locale și/sau regionale încă de la etapa evaluării de impact.

La evenimentele privind subsidiaritatea organizate de CoR și de RMS a acestuia au fost invitați în mod repetat vorbitori de la Parlamentul European. Același lucru se va întâmpla și la Conferința privind subsidiaritatea din 2011, într-un efort de a consolida contactele și de a informa pe deplin Parlamentul cu privire la activitățile desfășurate de CoR în domeniul monitorizării în materie de subsidiaritate.

⁴⁸ Noul articol 36a, astfel cum este formulat acesta în Raportul Parlamentului European privind adaptarea Regulamentului de procedură la Tratatul de la Lisabona, adoptat de Comisia pentru afaceri constituționale la 27 aprilie 2009, Amendamentul 4 la Regulamentul de procedură al Parlamentului European, raportor: dl Richard Corbett (PSE-UK), A6-0277/2009.

⁴⁹ Într-o scrisoare a secretarului general al CoR către secretarul general al Parlamentului European (11 octombrie 2010) se propuneau următoarele: a) asocierea CoR la revizuirea acordului interinstituțional privind EI; b) o mai strânsă cooperare între CoR și Parlamentul European pentru a aprofunda aspectele teritoriale ale EI desfășurate de Comisia Europeană; c) o cooperare în faza postlegislativă, pentru o evaluare *ex-post* a punerii în aplicare a legislației UE de către ALR.

Concluzii privind relațiile cu Parlamentul European

- Trebuie continuate în viitor contactele și cooperarea cu Parlamentul European, cu o atenție deosebită pentru EI în etapa prelegislativă și pentru monitorizarea în materie de subsidiaritate.
- Ar putea fi avută în vedere o cooperare mai aprofundată cu Parlamentul European privind punerea în aplicare a legislației UE și evaluarea *ex-post*.
- Participarea Parlamentului European la Conferința privind subsidiaritatea din 2011 va favoriza cooperarea cu CoR în domeniul monitorizării în materie de subsidiaritate.

5. COMUNICARE ȘI EVENIMENTE

5.1 Site-ul internet al RMS

Biroul a reafirmat, la Uppsala, că „lansarea noului site internet al Rețelei de monitorizare a subsidiarității este o prioritate pentru Comitetul Regiunilor”⁵⁰. Într-adevăr, site-ul internet al RMS reprezintă instrumentul principal al rețelei. Activitățile RMS au loc în principal prin comunicare electronică și prin intermediul internetului – consultări, publicare și schimb de documente – în special în cadrul grupurilor de lucru create prin planul de acțiune.

Noua versiune a site-ului RMS a fost lansată în decembrie 2010. Aceasta va crește vizibilitatea rețelei și a activităților acesteia, atât în cadrul CoR cât și dincolo de acesta, în raport cu instituțiile UE și cu autoritățile locale și regionale.

Această schimbare de imagine a constituit și o ocazie propice pentru aducerea la zi a site-ului internet, folosind cele mai noi instrumente de gestionare a conținutului web⁵¹.

Dezvoltarea site-ului internet al RMS continuă, în 2011 urmând a fi adăugate mai multe funcții noi:

- o secțiune (REGPEX⁵²) destinată regiunilor cu atribuții legislative va permite parlamentelor regionale să-și încarce analizele privind subsidiaritatea, mai ales în cadrul sistemului de avertizare rapidă, să facă schimb cu omologii lor din alte state membre și să fie la curent cu evoluțiile din parlamentele naționale printr-o legătură către IPEX, baza de date folosită de parlamentele naționale pentru a face schimb de informații cu privire la documentele UE;

⁵⁰ Op. cit. în nota 20, p. 11.

⁵¹ Site-ul internet se bazează în prezent pe tehnologia web 2.0 (Sharepoint), ceea ce înseamnă facilitarea interactivității pentru partenerii RMS. Noul site internet include următoarele funcții: a) solicitarea de a adera la rețea printr-un „formular on-line” disponibil pe site-ul RMS; b) după acceptare, noii parteneri primesc un cod de acces și o parolă personale, cu care pot accesa site-ul RMS, inclusiv setul de instrumente (cu acces la grila de evaluare a subsidiarității și proporționalității adusă la zi, care reflectă modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona) și toate informațiile disponibile cu privire la platformă; funcțiile de căutare au fost îmbunătățite, permițând accesul la documente publicate de Comisia Europeană, urmărirea procesului legislativ (link către PRELEX și către baza de date OEIL a Parlamentului European) și consultarea situației curente a consultărilor pe o anumită temă tratată în cadrul RMS. Membrii se pot abona la fluxurile RSS pentru a fi la curent cu cele mai noi evoluții, evenimente, evaluări de impact, consultări, etc.

⁵² A se vedea mai sus, secțiunea 4.3. a prezentului raport.

- vor fi create profiluri ale partenerilor RMS, cu legături către site-urile acestora;
- vor exista forumuri speciale pe diferite teme, de exemplu pentru a permite grupurilor de lucru constituite în contextul planului de acțiune să facă schimb de informații direct, în cadrul unor secțiuni destinate lor, cu acces limitat.

În afara site-ului internet al RMS, este important ca activitățile rețelei să fie integrate în instrumentele și acțiunile generale de comunicare ale CoR, având în vedere că RMS reprezintă o parte a lucrărilor consultative ale CoR. Invitațiile de a participa la consultări trebuie diseminate prin intermediul tuturor instrumentelor de comunicare disponibile. Trebuie folosite pentru promovarea activităților RMS și evenimente de tip conferință, ateliere în cadrul Zilelor porților deschise, întâlniri ale partenerilor RMS cu asociații, birouri regionale, etc.

Concluzii privind noul site internet al RMS

- Noul site internet al RMS este în prezent în funcțiune și ar trebui să faciliteze o mai bună participare la rețea, în sens cantitativ (mai mulți parteneri) și calitativ (mai multă participare și interacțiune între parteneri).
- Site-ul internet al RMS va continua să îmbunătățească instrumentele oferite partenerilor RMS, pentru a optimiza posibilitățile oferite de Tratatul de la Lisabona în materie de monitorizare a subsidiarității.
- RMS și consultările acestora ar trebui să facă parte în mod sistematic din strategia generală de comunicare a CoR, așa cum sunt integrate și în procesul de elaborare a avizelor.

5.2 Atelierele tematice privind subsidiaritatea

În conformitate cu decizia luată de Birou la Uppsala⁵³, se organizează în mod regulat ateliere tematice privind subsidiaritatea (ATS) Subiectele discutate sunt legate de prioritățile de pe agenda legislativă a UE și sunt legate în special de activitățile rețelei.

Scopul ATS este orientarea dezbaterii privind subsidiaritatea către chestiuni practice legate de definirea politicilor în anumite sectoare, și anume în domeniile politice în care deciziile se iau în principal la nivel local, regional sau național. ATS încurajează un dialog între actorii relevanți (instituțiile UE, autoritățile locale și regionale reprezentante în RMS, *think-tank*-uri, etc.), concentrându-se asupra uneia sau mai multor inițiative UE.

În octombrie 2009 s-a organizat un astfel de ATS în cadrul Zilelor porților deschise. Atelierul s-a concentrat asupra inovării și subsidiarității și a reprezentat un succes, atât în ceea ce privește participarea, cât și interesul arătat de partenerii rețelei și de public în general. Partenerii RMS au avut ocazia să se întâlnească cu reprezentanți ai Comisiei Europene și ai Parlamentului European și să discute despre subsidiaritate în domeniul inovării și cercetării.

⁵³

Op. cit. în nota 20.

În 2010, s-a organizat un nou ATS în cadrul Zilelor porților deschise. Acest atelier s-a concentrat asupra inovării sociale și, în special, asupra modului în care autoritățile locale și regionale pot veni cu soluții inovatoare pentru a realiza o mai mare coeziune socială. În legătură cu planul de acțiune mai sus menționat al RMS, la atelier au luat parte reprezentanții a două grupuri de lucru, care și-au prezentat propunerile în domeniul „inovării sociale” și „combaterii sărăciei și excluziunii sociale”. Acest ATS a oferit o ocazie excelentă de a se prezenta deja o parte din rezultatele activității celor două grupuri de lucru menționate și de a se analiza modul în care aplicarea principiului subsidiarității poate duce la proiecte de succes în aceste domenii politice.

În 2011, urmează a fi organizat un nou ATS în cadrul Zilelor porților deschise, în legătură cu tema generală reprezentată de Strategia Europa 2020. Dat fiind că în prezent RMS are un coordonator la nivel politic, atelierul ar putea implica mai mulți oameni politici și membri CoR.

Concluziile Atelierelor tematice privind subsidiaritatea

- ATS reprezintă un instrument important pentru a îmbunătăți vizibilitatea RMS și pentru a comunica conceptul de subsidiaritate partenerilor rețelei și publicului larg.
- Acestea s-au dovedit un instrument foarte util pentru favorizarea unei culturi a subsidiarității printre partenerii rețelei și în cadrul instituțiilor UE.

6. CONCLUZII GENERALE

2010 a fost primul an de punere în aplicare a noilor prevederi introduse prin Tratatul de la Lisabona. Ca urmare a noului cadru juridic și instituțional, CoR se confruntă cu provocări majore privind monitorizarea aplicării principiului subsidiarității de-a lungul întregului proces de elaborare a politicilor.

Una dintre principalele inovații aduse de Tratatul de la Lisabona, dreptul CoR de a introduce o acțiune în fața CJUE în temeiul subsidiarității, i-a conferit acestuia un rol de referință în ceea ce privește monitorizarea aplicării principiului subsidiarității. De aceea, CoR și-a adaptat Regulamentul de procedură în consecință și și-a sporit eforturile pentru a evalua gradul de respectare a principiului subsidiarității: noua grilă de evaluare în materie de subsidiaritate și proporționalitate reprezintă numai un exemplu de progrese realizate în 2010.

RMS a CoR a traversat, la rândul ei, schimbări majore începând cu 1 decembrie 2009. În prezent, la trei ani de la crearea acesteia, evoluția numărului de parteneri ai RMS este evidentă, toate modificările introduse de Birou la Uppsala părănd a fi de succes, ca și apelul la aderare lansat în 2010. Numărul de membri ai RMS crește constant și ar trebui subliniat că printre noii parteneri ai RMS se numără guverne și parlamente care reprezintă regiuni cu atribuții legislative. Extinderea în continuare a rețelei rămâne o prioritate a acesteia pentru 2011.

În 2010, RMS a continuat să răspundă la toate solicitările din partea raportorilor CoR, fie sub forma unor consultări specifice, fie a unora deschise. În 2011, rețeaua va adopta pentru prima oară un program de lucru pentru anul în curs, pentru a se concentra asupra dosarelor cu cel mai mare potențial în materie de subsidiaritate și a le permite astfel partenerilor rețelei să-și pregătească mai bine participarea la consultări. Obiectivul unei participări sporite la consultări va reprezenta una din cele mai mari provocări pentru RMS în 2011.

2010 a fost totodată martorul modului în care planul de acțiune al rețelei a răspuns obiectivelor stabilite de Birou la Uppsala vizând⁵⁴. „crearea unei baze de consultare specializate și bine identificate, care ar fi mai ușor de utilizat în momentul lansării unei activități specifice a rețelei” prin „gruparea voluntară a partenerilor cu interese similare”, precum și al modului în care continuă să se amplifice cooperarea cu Comisia Europeană, sub forma participării CoR la exercițiile de EI. Ambele activități vor continua să se amplifice în 2011.

Ar trebui să se acorde o atenție specială unuia dintre principalele elemente noi aduse de Tratatul de la Lisabona: ATS. Conform noului scenariu, în 2010 au fost consolidate contactele cu parlamentele regionale, iar RMS a început să fie un reper pentru ele în acest context. Această relație trebuie dezvoltată în continuare în viitor, RMS oferind întregul său sprijin partenerilor interesați de ATS, ca, de exemplu, prin intermediul bazei de date REGPEX.

În viitorul apropiat, RMS își va canaliza eforturile în direcția consolidării implicării partenerilor RMS în consultările organizate de aceasta, obiectiv pentru care două instrumente valoroase ar putea fi adoptarea unui program de lucru anual și extinderea RMS.

Un alt obiectiv important îl constituie clarificarea relației cu Comisia Europeană, atât în ceea ce privește participarea CoR la evaluările impactului teritorial, în conformitate cu prevederile acordului de cooperare dintre cele două instituții, cât și în ceea ce privește contribuțiile CoR la Raportul anual privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, pregătit de Comisia Europeană.

Intensificarea relației dintre RMS și principalele părți implicate în sistemul de avertizare rapidă reprezintă, de asemenea, un element important pentru viitor. RMS ar putea oferi parlamentelor regionale sprijinul necesar, ceea ce ar putea duce, într-o a doua etapă, la o coordonare îmbunătățită a lucrărilor comitetelor pentru afaceri europene existente în parlamentele regionale, la nivel european.

În cele din urmă, acest prim Raport anual privind subsidiaritatea dovedește seriozitatea cu care CoR privește rolul său consolidat în acest domeniu. Raportul de față va fi transmis tuturor instituțiilor UE și partenerilor RMS, ca expresie a angajamentului CoR față de principiul subsidiarității, care contribuie astfel la o Europă mai democratică.

⁵⁴

Op. cit. în nota 20.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Comitetul Regiunilor

RAPORTUL ANUAL PRIVIND SUBSIDIARITATEA 2010

Raportul anual privind subsidiaritatea 2010 – Anexa 1

Lista avizelor adoptate în perioada 1 septembrie 2009 – 31 decembrie 2010

Comisia CoR	Avize din perioada septembrie 2009 – decembrie 2010			Avize care cuprind o referință explicită la subsidiaritate			Avize care cuprind evaluarea conformității cu principiul subsidiarității			Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității			Avize privind propunerile legislative		
	Înainte de 10 ianuarie 2010*	După 10 ianuarie 2010*	Total	Înainte de 10 ianuarie 2010*	După 10 ianuarie 2010*	Total	Înainte de 10 ianuarie 2010*	După 10 ianuarie 2010*	Total	Înainte de 10 ianuarie 2010*	După 10 ianuarie 2010*	Total	Înainte de 10 ianuarie 2010*	După 10 ianuarie 2010*	Total
CIVEX (ex CONST-IV)	4	10	14	4	4	8	1	0	1	0	0	0	1	1	2
COTER	3	8	11	1	8	9	0	1	1	0	1	1	1	0	1
ECOS	3	9	12	2	5	7	1	1	2	0	1	1	1	1	2
EDUC	2	8	10	1	5	6	0	3	3	0	2	2	0	1	1
ENVE (+ ex DEVE)	4	6	10	4	6	10	1	1	2	0	2	2	1	0	1
NAT (+ ex DEVE)	3	4	7	1	4	5	1	2	3	0	2	2	0	1	1
TOTAL	19	45	64	13	32	45	4	8	12	0	8	8	4	4	8

* Articolul 51 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Comitetului Regiunilor, în care se precizează că „avizele Comitetului cuprind o referință explicită la aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității”, a intrat în vigoare la 10 ianuarie 2010.

Subsidiarity Annual Report 2010_ann1_cdr57_11_ro.doc

CIVEX

Lista avizelor adoptate în perioada 1 septembrie 2009 – 31 decembrie 2010

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proportionalitatea/o mai bună legiferare
CIVEX	COM (2010) 171	2-decembrie-2010	Plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Programului de la Stockholm	nu	nu	nu	Da. Principiul subsidiarității a fost invocat în ce privește implicarea autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a planului de acțiune, a viitoarei legislații, inclusiv a evaluării impactului.
CIVEX	Aviz din proprie inițiativă	2-decembrie-2010	Parteneriatul estic - Belarus	nu	nu	nu	nu
CIVEX	Aviz din proprie inițiativă	2-decembrie-2010	Parteneriatul estic - Armenia	nu	nu	nu	nu
CIVEX	Aviz din proprie inițiativă	6-octombrie-2010	Guvernul local și regional din Georgia	nu	nu	nu	nu
CIVEX	Aviz din proprie inițiativă	6-octombrie-2010	Parteneriatul estic – Republica Moldova	nu	nu	nu	nu
CIVEX		10-iunie-2010	Cooperare locală și regională pentru drepturile copilului	nu	nu	nu	Da. Necesitatea de a respecta principiul subsidiarității și al proporționalității în acțiunile viitoare.
CIVEX	COM (2010) 119	10-iunie-2010	Inițiativa cetățenească	da	nu	Nu. Act legislativ = punerea în aplicare directă a dispozițiilor tratatului; nu se aplică principiul subsidiarității	Da. Reamintește că actele legislative UE din domeniile care nu intră în competența exclusivă trebuie să fie conforme cu principiul subsidiarității; inițiativele trebuie să fie conforme cu principiul subsidiarității, aceasta fiind o condiție de admisibilitate.

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proporționalitatea/o mai bună legiferare
CIVEX	COM (2010) 159, 163, 127, 126, 128, SEC(2010) 121 & 265	9-iunie-2010	Pachetul de primăvară: Planul de acțiune „Obiectivele de dezvoltare ale mileniului”	nu	nu	nu	nu
CIVEX	COM (2009) 533	9-iunie-2010	Strategia de extindere – țările potențial candidate	nu	nu	nu	nu
CIVEX	COM (2009) 533	14-aprilie-2010	Strategia de extindere – țările candidate	nu	nu	nu	Da. Necesitatea de a respecta principiul subsidiarității și al proporționalității în acțiunile viitoare.
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2009) 15 & 17 COM (2008) 32 & 33 & 586	3-decembrie-2009	Pachetul „O mai bună legiferare 2007-2008”	nu	nu	nu	Da. Aviz în care principiul subsidiarității ocupă un loc central.
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2009) 135 & 136	3-decembrie-2009	Combaterea abuzului sexual al copiilor și traficului de persoane	da	nu	Da, cu toate că punctul respectiv din aviz se referă mai mult la proporționalitate.	nu
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2009) 262 & 263	7-octombrie-2009	Programul de la Stockholm	nu	nu	nu	Da. Necesitatea de a respecta principiul subsidiarității și al proporționalității în acțiunile viitoare.
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2008) 360 & 815 & 820 & 66	7-iulie-2009	Viitorul sistem european comun de azil II	nu	nu	nu	Da. Necesitatea de a respecta principiul subsidiarității și al proporționalității în acțiunile viitoare.

COTER

Lista avizelor adoptate în perioada 1 septembrie 2009 – 31 decembrie 2010

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/pr opoziționalitatea/o mai bună legiferare
COTER	COM (2010) 110	2-decembrie-2010	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Politica de coeziune: raport strategic pentru anul 2010 privind punerea în aplicare a programelor pentru perioada 2007-2013”	nu	nu	nu	da
COTER	Aviz prospectiv	5-octombrie-2010	Contribuția politicii de coeziune la Strategia Europa 2020	nu	nu	nu	da
COTER	Aviz din proprie inițiativă	5-octombrie-2010	Aviz din proprie inițiativă al CoR pe tema „O strategie pentru zona geografică Marea Nordului – Canalul Mânecii”	nu	nu	nu	da
COTER	Aviz prospectiv	9-iunie-2010	Rolul regenerării urbane în contextul viitoarei dezvoltări urbane în Europa	nu	nu	nu	da
COTER	COM (2009) 248	15-aprilie-2010	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Mării Baltice	nu	nu	nu	da
COTER	Aviz prospectiv	15-aprilie-2010	Aviz prospectiv privind viitorul politicii de coeziune	nu	nu	nu	da
COTER	COM (2009) 490	15-aprilie-2010	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul de acțiune privind mobilitatea urbană	nu	da	da	da

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/pr opoziționalitatea/o mai bună legiferare
COTER	COM(2009) 295	10-februarie-2010	Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu - Al șaselea raport intermediar privind coeziunea economică și socială	nu	nu	nu	da
COTER	COM(2009) 279	4-decembrie-2009	Comunicarea Comisiei „Un viitor sustenabil pentru transporturi: către un sistem integrat, bazat pe tehnologie și ușor de utilizat”	nu	nu	nu	da
COTER	COM (2009) 44	7-octombrie-2009	Carte verde: TEN-T: Reexaminarea politicii în domeniu: „Către o rețea transeuropeană de transport mai bine integrată în slujba politicii comune în domeniul transporturilor”	nu	nu	nu	nu
COTER	COM(2008) 852	7-octombrie-2009	Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind rețeaua feroviară europeană pentru un transport de marfă competitiv	da	nu	nu	nu

ECOS

Lista avizelor adoptate în perioada 1 septembrie 2009 – 31 decembrie 2010

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proporționaliitatea/o mai bună legiferare
ECOS	COM (2010) 133	14-decembrie-2010	Integrarea socială și economică a romilor în Europa	nu	nu	da	da
ECOS	COM (2010) 250 and 367	7-decembrie-2010	Consolidarea coordonării politicilor economice	nu	da	nu	da
ECOS	COM (2009) 615	20-octombrie-2010	Dezvoltarea parteneriatelor public-privat	nu	nu	nu	da
ECOS	Aviz din proprie inițiativă	20-octombrie-2010	Combaterea lipsei de adăpost	nu	nu	nu	da
ECOS	COM (2009) 614	8-septembrie-2010	Interconectarea registrelor comerțului	nu	nu	nu	da
ECOS	COM (2009) 180	22-aprilie-2010	Avizul „Gestionarea impactului îmbătrânirii populației”	nu	nu	nu	nu
ECOS	Aviz din proprie inițiativă	10-februarie-2010	Răspunsuri concertate și durabile pentru a face față provocărilor cu care se confruntă sectorul european al automobilelor și pentru a consolida legăturile acestuia cu regiunile	nu	nu	nu	nu
ECOS	Aviz din proprie inițiativă	10-februarie-2010	Viitorul Strategiei de la Lisabona după 2010	nu	nu	nu	nu
ECOS	COM(2009) 254 final	10-februarie-2010	Avizul CoR „Anul european al voluntariatului”	da	nu	nu	nu
ECOS	COM(2008) 868	3-decembrie-2009	Noi competențe pentru noi locuri de muncă: să anticipăm și să răspundem cerințelor pieței forței de muncă în	nu	nu	nu	nu

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proporționalitatea/o mai bună legiferare
			materie de competențe				
ECOS	COM (2009) 333	9-noiembrie-2009	Instrumentul de microfinanțare Progress	da	nu	da	nu
ECOS	Aviz din proprie inițiativă	7-octombrie-2009	Acțiunile prioritare ale autorităților locale și regionale în vederea prevenirii violenței împotriva femeilor și îmbunătățirii asistenței acordate victimelor	nu	nu	nu	da

EDUC

Lista avizelor adoptate în perioada 1 septembrie 2009 – 31 decembrie 2010

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă ?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proporționalitatea/o mai bună legiferare
EDUC	COM (2010) 245	6-octombrie-2010	O Agendă digitală pentru Europa	nu	nu	da	Da. Mențiunea explicită a necesității de a respecta subsidiaritatea și proporționalitate în viitoarele acțiuni – pentru elaborarea/punerea în aplicare/guvernanța măsurii luate.
EDUC	COM (2010) 76	9-iunie-2010	Marca patrimoniului european	da	nu	da	Da. Pe baza subsidiarității, solicitarea de implicare a autorităților locale și regionale în selectarea proiectelor candidate privind marca.
EDUC	COM (2009) 586 & 479	15-aprilie-2010	Dividendul digital/Un parteneriat public-privat pentru internetul viitorului	nu	nu	nu	Da. Pe baza subsidiarității, solicitarea ca autoritățile locale și regionale să decidă în privința utilizării unei benzi de radiofrecvență, dar și de recunoaștere a necesității de coordonare la nivelul UE (pentru economia de scară pentru investiții și utilizarea eficientă a spectrului).
EDUC	COM (2009) 512 & 607	14-aprilie-2010	Strategia comună pentru tehnologia generică esențială	nu	nu	da	nu

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă ?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proporționalitatea/o mai bună legiferare
EDUC	Aviz din proprie inițiativă	10-februarie-2010	Combaterea analfabetismului funcțional	nu	Da. Consultare deschisă. 3 contribuții, care nu sunt menționate în mod explicit în aviz, însă sunt utilizate ca informații în „schimburile cu actorii la nivel local”.	nu	nu
EDUC	COM (2009) 278 & 212	10-februarie-2010	Internetul obiectelor – un plan de acțiune pentru Europa, Reutilizarea informațiilor din sectorul public	nu	nu	nu	nu
EDUC	COM (2009) 329	10-februarie-2010	Cartea verde „Pentru promovarea mobilității tinerilor în scop educațional”	nu	nu	nu	nu
EDUC	COM (2009) 200	10-februarie-2010	Strategia UE pentru tineret	nu	Da. Consultare orientată. 5 contribuții menționate în mod explicit în aviz.	nu	Da. Pe baza subsidiarității, solicitarea de implicare a autorităților locale și regionale în încurajarea, stimularea și susținerea inițiativelor noi și celor existente.
EDUC	Aviz din proprie inițiativă	3-decembrie-2009	Competența și educația mediatică în politica UE în domeniul educației	nu	nu	nu	Da. Mențiunea explicită a necesității de a respecta principiul subsidiarității și al proporționalității în acțiunile viitoare.
EDUC	COM (2009) 116 & 184 & 108	3-decembrie-2009	Infrastructura TIC pentru e-știință și strategia pentru cercetare și dezvoltare și inovare în domeniul TIC	nu	nu	nu	nu

ENVE

Lista avizelor adoptate în perioada 1 septembrie 2009 – 31 decembrie 2010

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea a conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proporționalitatea/o mai bună legiferare
ENVE	Aviz prospectiv	1-decembrie-2010	Planul de acțiune al UE privind energia 2011-2020	nu	nu	nu	Viitoarele inițiative UE trebuie să respecte principiul subsidiarității
ENVE	COM (2010) 86	1-decembrie-2010	Politica climatică internațională post-Copenhaga	nu	nu	nu	Viitoarele inițiative UE trebuie să respecte principiul subsidiarității, pledează în special „pentru acordarea unei atenții sporite relației tensionate dintre abordarea cuprinzătoare a unei politici integrate privind energia și schimbările climatice și principiul subsidiarității”.
ENVE	COM (2009) 433	5-octombrie-2010	Măsurarea progreselor – dincolo de PIB	nu		Conformitate	nu
ENVE	Aviz prospectiv la solicitarea Președinției spaniole a UE	5-octombrie-2010	Rolul autorităților locale și regionale în cadrul viitoarei politici de mediu	nu	nu	nu	„Se angajează să utilizeze, în elaborarea avizelor sale, experiența de pe teren a membrilor administrațiilor locale și regionale. Aceasta include consultările orientate organizate de rețelele specifice ale CoR, Rețeaua de monitorizare a subsidiarității a CoR și Platforma de monitorizare UE 2020, precum și organizarea de audieri cu asociațiile locale și regionale.”

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea a conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proporționalitatea/o mai bună legiferare
ENVE	COM (2010)4	10-iunie-2010	UE și politica internațională în materie de biodiversitate post-2010	nu	Consultare pentru evaluarea impactului 9 septembrie – 5 noiembrie 2010; 16 contribuții din 10 state membre.	nu	Viitoarele inițiative UE trebuie să respecte principiul subsidiarității.
ENVE	COM (2009) 378 & 469	15-aprilie-2010	Îmbunătățirea directivelor EIA și SEA	nu	orientat, 24 noiembrie 2009 – 8 ianuarie 2010; 6 contribuții din 4 state membre, avizul nu menționează consultarea	nu	Viitoarele inițiative UE trebuie să respecte principiul subsidiarității.
ENVE ex-DEVE	COM (2008) 809 & 810	4-decembrie-2009	Restricții de utilizare a substanțelor periculoase în echipamentele electrice și electronice și tratarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice	da	nu	Conformitate	nu
ENVE ex-DEVE	Aviz din proprie inițiativă	4-decembrie-2009	Politica forestieră a UE în lumina obiectivelor 20/20/20	nu	nu	nu	Viitoarele inițiative UE trebuie să respecte principiul subsidiarității.
ENVE ex-DEVE	COM (2009) 147	7-octombrie-2009	Cartea albă „Adaptarea la schimbările climatice: către un cadru de acțiune la nivel european”	nu	nu	nu	Viitoarele inițiative UE trebuie să respecte principiul subsidiarității.
ENVE ex-DEVE	COM (2009) 82	7-octombrie-2009	O abordare comunitară în privința prevenirii dezastrelor naturale și a celor provocate de om	nu	nu	nu	Viitoarele inițiative UE trebuie să respecte principiul subsidiarității.

NAT

Lista avizelor adoptate în perioada 1 septembrie 2009 – 31 decembrie 2010

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă ?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea a conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proportionalitatea/o mai bună legisferare
NAT		2-decembrie-2010	Rolul autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a strategiei în materie de sănătate pentru perioada 2008-2013	nu	Da. Consultare orientată, 7 contribuții; consultarea nu a fost menționată în mod explicit, dar au fost luate în considerare numeroase concluzii.	Reiterarea principiului, dar fără evaluare reală.	Întrucât este o evaluare intermediară a strategiei, se face o evaluare a rolului autorităților locale și regionale în punerea sa în aplicare. Sunt necesare îmbunătățiri importante pentru a implica mai bine autoritățile locale și regionale.
NAT	COM (2009) 466 final	10-iunie-2010	Spre o politică maritimă integrată pentru o mai bună guvernare în Marea Mediterană	da	nu	Subsidiaritatea (mențione explicită) și proporționalitatea în regulă.	Sunt necesare îmbunătățiri importante pentru a implica mai bine autoritățile locale și regionale.
NAT	niciuna	9-iunie-2010	Viitorul PAC după 2013	nu	nu	Nu (competență exclusivă a UE)	Reafirmă principiul subsidiarității în accepția sa concretă de mod de administrare la nivelul cel mai apropiat de cetățeni; reiterări în vederea unei mai bune implicări a autorităților locale și regionale pentru a garanta o guvernare pe mai multe niveluri eficientă.

Comisia CoR	Referința avizului #	Data	Titlu	Propunere legislativă ?	Consultarea Rețelei de monitorizare a subsidiarității	Evaluarea a conformității cu principiul subsidiarității în aviz?	Alte mențiuni privind subsidiaritatea/proportionalitatea/o mai bună legisferare
NAT	COM (2009) 567 final	14-aprilie-2010	Solidaritate în domeniul sănătății: reducerea inegalităților în materie de sănătate în UE	nu	Da. Evaluarea impactului. Contribuția Rețelei de monitorizare a subsidiarității nu este menționată în aviz.	Subsidiaritatea (mențiune explicită) și proportionalitatea în regulă.	Solicitare pentru implicarea mai profundă a autorităților locale și regionale în faza de elaborare a politicilor.
NAT	COM(2009) 162 final și COM(2009) 163 final	4-decembrie-2009	Cartea verde: „Reforma politicii comune în domeniul pescuitului și un viitor durabil pentru acvacultură”	nu	nu	nu	nu
NAT	COM(2009) 128 final	7-octombrie-2009	O PAC simplificată pentru Europa - o reușită pentru toți	nu	nu	nu	Atrage atenția asupra importanței unor mai bune consultări cu autoritățile locale și regionale și asupra necesității de a include PAC în procesul de guvernare pe mai multe niveluri.
NAT ex-DEVE	COM(2008) 662 final COM(2008) 663 final COM(2008) 664 final COM(2008) 665 final COM(2008) 666 final COM(2008) 668 final	7-octombrie-2009	Avizul CoR privind pachetul „Medicamente”	nu	nu	da	Consideră că autoritățile locale și regionale sunt direct afectate de propunerea de directivă, deoarece, în multe state membre, acestea sunt responsabile de asigurarea serviciilor de sănătate. Propunerea Comisiei nu a ținut seama de rolul nivelului local și regional. Ar trebui respectat principiul subsidiarității. Sunt necesare îmbunătățiri importante pentru a implica mai bine autoritățile locale și regionale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Comitetul Regiunilor

RAPORTUL ANUAL PRIVIND SUBSIDIARITATEA 2010

Raportul anual privind subsidiaritatea 2010 – Anexa 2

Lista partenerilor Rețeaua CoR de monitorizare a subsidiarității la 31 decembrie 2010

Parlamente sau adunări cu putere legislativă, reprezentante ale regiunilor

Parlamentul landului Austria Inferioară	Austria
Parlamentul landului Burgenland	Austria
Parlamentul landului Carintia	Austria
Parlamentul landului Vorarlberg	Austria
Parlamentul flamand	Belgia
Parlamentul valon	Belgia
Parlamentul Regiunii Bruxelles-Capitală	Belgia
Parlamentul Comunității vorbitorilor de limbă franceză	Belgia
Parlamentul Åland	Finlanda
Parlamentul landului Bavaria	Germania
Parlamentul landului Baden-Württemberg	Germania
Parlamentul landului Renania de Nord - Westfalia	Germania
Parlamentul landului Saxonia Inferioară	Germania
Parlamentul landului Schleswig-Holstein	Germania
Adunarea Legislativă a regiunii Emilia Romagna	Italia
Adunarea Legislativă a Regiunii Marche	Italia
Adunarea Legislativă a regiunii Sardinia	Italia
Adunarea Legislativă a regiunii Toscana	Italia
Adunarea regională Friuli – Veneția Giulia	Italia
Adunarea regională Abruzzi	Italia
Adunarea Legislativă a Regiunii Autonome Madera	Portugalia
Adunarea Legislativă a Principatului Asturias	Spania
Parlamentul Țării Bascilor	Spania
Parlamentul Cataloniei	Spania
Adunarea regiunii Extremadura	Spania
Adunarea Națională a Țării Galilor	Regatul Unit
Adunarea Irlandei de Nord	Regatul Unit

Guverne sau organe executive cu putere legislativă, reprezentante ale regiunilor

Conferința guvernatorilor landurilor austriece	Austria
Guvernul landului Austria Inferioară	Austria
Administrația orașului Viena	Austria
Guvernul landului Vorarlberg	Austria
Guvernul Flandrei	Belgia
Guvernul landului Bavaria	Germania
Guvernul landului Hessen	Germania
Guvernul landului Saxonia Inferioară	Germania
Guvernul landului Saxonia	Germania
Guvernul regiunii Abruzzi	Italia
Guvernul Provinciei Autonome Bolzano din Tirolul de Sud	Italia
Guvernul regiunii Lombardia	Italia
Guvernul regiunii Piemont	Italia
Guvernul regiunii Veneția	Italia
Guvernul regiunii Azore	Portugalia
Guvernul Țării Bascilor	Spania
Guvernul Insulelor Canare	Spania
Junta Comunității Autonome Galicia	Spania
Guvernul Regional al Comunității Madridului	Spania
Guvernul Regional al Comunității Valenciei	Spania
Regiunea Murcia	Spania

Autorități locale sau regionale fără putere legislativă

Primăria orașului Sofia	Bulgaria
Primăria orașului Zlín	Republica Cehă
Consiliul regional Auvergne	Franța
Comunitatea urbană Dunkerque	Franța
Consiliul general Eure	Franța
Primăria orașului Augsburg	Germania
Primăria orașului Erlangen	Germania
Primăria orașului Patras	Grecia
Primăria orașului Budapesta	Ungaria
Provincia Alessandria	Italia
Primăria orașului Radviliškis	Lituania
Guvernul provinciei Flevoland	Țările de Jos
Rețeaua de orașe Twente - cuprinzând orașele Almelo, Borne, Hengelo, Enschede și Oldenzaal	Țările de Jos
Provincia Overijssel	Țările de Jos
Primăria orașului Łódź	Polonia
Președinția Voievodatului Łódź	Polonia

Președinția Voievodatului Mazovia	Polonia
Președinția Voievodatului Marea Polonie	Polonia
Parlamentul Voievodatului Pomerania	Polonia
Guvernul Voievodatului Silezia	Polonia
Primăria orașului Hunedoara	România
Primăria orașului Tavira	Portugalia
Consiliul Județean Galați	România
Guvernul Regiunii Autonome Košice	Slovacia
Regiunea Autonomă Nitra	Slovacia
Primăria orașului Izola	Slovenia
Diputacion de Barcelona	Spania
Orașul Autonom Ceuta	Spania
Primăria orașului Madrid	Spania
Primăria orașului Göteborg	Suedia
Districtul Västra Götaland	Suedia
Guvernul regiunii Scanie	Suedia

Asociații ale autorităților locale și/sau regionale

Arco latino	Asociație europeană
Adunarea Regiunilor Europene	Asociație europeană
Asociația Regiunilor Europene de Graniță	Asociație europeană
Conferința Adunărilor Legislative Regionale Europene (CALRE)	Asociație europeană
Consiliul Municipalităților și Regiunilor Europene (CEMR)	Asociație europeană
Eurocities	Asociație europeană
Uniunea Autorităților Locale din Cipru	Cipru
Regiunile din Danemarca	Danemarca
Asociația Autorităților Locale din Danemarca	Danemarca
Asociația Autorităților Locale și Regionale din Finlanda	Finlanda
Asociația Regiunilor din Franța	Franța
Asociația Primarilor și Reprezentanților Aleși din Lozère	Franța
Asociația Municipiilor și Orașelor din Germania	Germania
Asociația Districtelor din Germania	Germania
Asociația Autorităților Prefectorale din Grecia	Grecie
Secțiunea italiană a Consiliul Municipalităților și Regiunilor Europene	Italia
Uniunea Provinciilor din Italia	Italia
Asociația Autorităților Locale și Regionale din Letonia	Letonia
Asociația Autorităților Locale din Lituania	Lituania
Asociația Provinciilor din Țările de Jos	Țările de Jos
Asociația Municipiilor din România	România
Uniunea Națională a Consiliilor Județene	România
Asociația Municipiilor din Aragon	Spania
Federația Municipiilor și Provinciilor din Extremadura	Spania

Asociația Autorităților Locale și Regionale din Suedia	Suedia
Convenția Autorităților Locale din Scoția	Regatul Unit

Delegații naționale din cadrul CoR

Delegația irlandeză la CoR	Irlanda
Delegația luxemburgheză la CoR	Luxemburg
Delegația malteză la CoR	Malta
Delegația Regatului Unit la CoR	Regatul Unit

Parlamente naționale

Consiliul Federal al Austriei (Bundesrat)	Austria
Senatul Franței	Franța
Parlamentul elen	Grecia